

Knihovnické vzpomínky - Knihovnice PhDr. Naděžda Ježková

Zuzana Ježková

Moje maminka Naděžda Ježková (rozená Kasalická) se narodila 18. června 1922 v Jičíně. Dětství trávila střídavě v Praze, kde žila s rodiči, a v Jičíně u babičky a dědečka. I během školní docházky střídala svůj pobyt v Jičíně a v Praze, v hezkých jarních a podzimních měsících navštěvovala školu v Jičíně. Místem jejího srdce navždy zůstala líbezná jičínská kotlina a město Jičín. Zde začínala svou knihovnickou dráhu, sem se také každoročně vracela na dovolené z Ostravy, z města, které si se svým mužem vybrali pro společný život. Absolventka dvouleté knihovnické školy s doktorátem z filozofie trvala na velkém městě, ve kterém by našla profesní uplatnění. A její muž, lékař, chtěl především dobrodružství. Shodli se na Ostravě, která tehdy - na přelomu 40. a 50. let - byla mnohými vnímána jako "Divoký západ".

V padesátých letech vedla oddělení služeb čtenářům v Státní vědecké knihovně v Ostravě a od tehdejšího ředitele SVK Drahošlava Gawreckého se učila efektivnímu řízení lidí v knihovně. Vlastně se to učili spolu, N. Ježková dělala Gawreckému zástupce a občas - jak už to bývá u těch zapálených - na sebe narazili. A tak si např. vzájemně vysvětlili, že každý musí mít odpovědnost za svůj úsek a na té odpovědnosti si má trvat, i když mu někdo nadřizený chce do ní zasahovat. Že knihovna musí být uspořádaná a knihy seřazené, i když ji vede bohémsky založený člověk. A že vedoucí pracovník má své lidi motivovat tak, aby ti byli pyšní na svou knihovnu a pro její čest a chválu byli ochotni udělat cokoliv.

Dr. Ježková měla vždy blízko k "lidovkám", proto koncem 50. let kývla na nabídku Krajské knihovny v Ostravě, aby u nich nastoupila jako vedoucí metodiky. Byla organizačně zdatná a měla - jak říkal její táta - "boty z toulavého telete" a to je pro metodika velká výhoda. Kdykoliv byla kamkoliv ochotna jet i stopem; když nic nejelo, doběhla pěšky. Zнала knihovny a knihovníky i v kdejaké zapadlé víscce tehdejšího Severomoravského kraje.

Z Ostravy si odskočila ředitelovat do Okresní knihovny v Karviné, aby se po roce vrátila zpět do krajské knihovny (nyní už Knihovny města Ostravy, které však byly ponechány krajské funkce). V metodice se naučila lidem nepřikazovat, ale přesvědčovat je, a jako ředitelka se snažila jít také touto cestou - nadchnout lidi pro myšlenku, aby ji pak sami chtěli realizovat. Byla praktikem, dobře cítila, kdy je co zapotřebí, a to se pak snažila co nejjednodušším způsobem zrealizovat. Za svého ředitelování v krajské knihovně uvedla v chod tzv. severomoravskou variantu střediskového systému (tj. přidružené knihovny byly pobočkami knihovny střediskové).

V r. 1971 byla z politických důvodů z funkce ředitelky knihovny odvolána a do r. 1976, kdy odešla do důchodu, pracovala ve výpůjčních službách v pobočkách této knihovny. Důchod ji však nevzdálil z knihovnictví. Vždy od května do konce září žila tam, kam ji srdce táhlo - na chalupě pod Bradlesem, z jejíchž oken i prahu byl rozhled po celém Jičínsku. S podzimními plískanicemi se vracela na Ostravsko a k čínorodé knihovnické práci. Ať už jako brigádnice v knihovně NHKG v Ostravě, v knihovnách v Orlové i v Karviné, či se snažila vypomáhat Městské knihovně v Petřvaldě nebo dělala čtenářské besedy v různých ostravských knihovnách.

Po roce 1990 se hodně angažovala v obnoveném knihovnickém spolku. A protože jarní i letní měsíce trávila na Jičínsku, konalo se zde i jedno z prvních setkání knihovníků - seniorů, které pod hlavičkou SKIPu zorganizovala. V r. 2001 obdržela Cenu českých knihovníků.

Zemřela v létě 2003 tak, jak by si jistě přála - náhle, uprostřed svých aktivit, v kraji, který milovala.

© 2000-2004 Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové · pujcovna@svkhk.cz · knihovna@svkhk.cz
· studovna@svkhk.cz · <http://www.svkhk.cz>